TYGODNIK BBN

PRZEGLĄD INFORMACJI O BEZPIECZEŃSTWIE NARODOWYM WRAZ Z KOMENTARZEM

Numer 52
23-29 września 2011 r.

II międzynarodowe spotkanie wysokich przedstawicieli odpowiadających za sprawy bezpieczeństwa w Jekaterynburgu 3
Wniosek o przyjęcie Palestyny do ONZ 4
Ukraińsko-rosyjskie rozmowy gazowe 5
Nieformalne spotkanie ministrów obrony państw UE we Wrocławiu 7
Ćwiczenia „Tarcza Związku 2011” 8
Utworzenie Światowego Forum na rzecz Zwalczania Terroryzmu 9
Cyberprzestrzeń jako nowy obszar bezpieczeństwa 10

BBN BIURO BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO

Kolegium redakcyjne: Zdzisław Lachowski (przewodniczący), Marek Ajnenkiel, Łukasz Kulesa, Krzysztof Liedel, Jarosław Padzik, Paweł Pietrzak

Redaktor naczelny: Zdzisław Lachowski
Redaktor prowadzący: Marek Ajnenkiel
Redaktorzy: Katarzyna Przybyła, Michał Grzelak, Marcin Łaśko

Komentarze opracowali:
Magdalena Adamczuk
Agnieszka Adamusińska
Bartosz Cichocki
Aleksandra Dzisiów-Szuszczykiewicz
Jarosław Padzik
Paweł Świeżak
Szymon Więckowski

II międzynarodowe spotkanie wysokich przedstawicieli odpowiadających za sprawy bezpieczeństwa w Jekaterynburgu

21-22 września 2011 r. w Jekaterynburgu odbyło się II międzynarodowe spotkanie wysokich przedstawicieli odpowiadających za sprawy bezpieczeństwa. Wzięły w nim udział 52 delegacje narodowe oraz przedstawiciel ONZ. Gospodarzem konferencji był sekretarz Rady Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej Nikołaj Patruszew. Spotkanie w głównej mierze poświęcono omówieniu zagadnień dotyczących terroryzmu, cyberbezpieczeństwa, ekstremizmów, a także bezpieczeństwa dostaw żywności[1]. W posiedzeniu wzięła udział delegacja Polski, której przewodniczył szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego Stanisław Koziej. Pierwszego dnia wygłosił on referat dotyczący ewolucji bezpieczeństwa międzynarodowego w XXI w.[2].

W czasie pobytu w Jakaterynburgu minister S. Koziej odbył szereg spotkań dwustronnych, w tym z: sekretarzem generalnym RBN Turcji Serdarem Kılıçem[3], szefem administracji prezydenta Azerbejdżanu Ramizem Mehtijewem[4], specjalnym doradcą prezydenta Afganistanu do spraw bezpieczeństwa Shaidą Mohammedem Abdalim[5], sekretarz Rady Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony Ukrainy Raisą Bohatyriową[6] oraz sekretarzem RBN Mongolii Cagaandarijnem Enchtuwszynem[7].

Inicjatywa sekretarza Rady Bezpieczeństwa Federacji Rosyjskiej nabiera charakteru przedsięwzięcia cyklicznego. Gospodarze konferencji w Jekaterynburgu już zapowiedzieli jej przyszłoroczną kontynuację w Sankt Petersburgu. Nie można wykluczyć, że z czasem spotkania te ukonstytuują się, a poszczególne państwa będą na nich zgłaszać ważne propozycje prawno-polityczne (w tym roku strona rosyjska przedłożyła do dyskusji projekt konwencji w sprawie bezpieczeństwa informacyjnego). Obecnie jednak dyskusje służą promocji narodowych polityk bezpieczeństwa, wymianie doświadczeń i zacieśnianiu dwu- i wielostronnych kontaktów. W tym sensie spotkania wysokich przedstawicieli odpowiadających za sprawy bezpieczeństwa należy uznać za istotny i pożądany wkład Rosji w budowę klimatu zaufania, przejrzystości i otwartości, niezbędnego dla skutecznej współpracy międzynarodowej w obliczu wspólnych wyzwań i zagrożeń.

Na tych wartościach skoncentrowane było wystąpienie szefa BBN Stanisława Kozieja, w którym przywołał polski dorobek: pokojową przemianę demokratyczną lat 80. („Solidarność"), historyczne pojednanie z sąsiadami (Niemcy, Ukraina, Rosja) oraz działanie na rzecz budowy praktycznych mechanizmów współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa (*Proliferation Security Initiative, Cooperative Airspace Initiative*).

Spotkania kuluarowe mają zaowocować w najbliższych miesiącach zacieśnieniem kontaktów BBN z partnerami zagranicznymi.

Wniosek o przyjęcie Palestyny do ONZ

23 września 2011 r., mimo presji ze strony Stanów Zjednoczonych, Izraela i państw Unii Europejskiej, prezydent Autonomii Palestyńskiej Mahmud Abbas złożył wniosek o uznanie niepodległego państwa palestyńskiego na Zachodnim Brzegu Jordanu, w Strefie Gazy i we wschodniej Jerozolimie oraz o przyznanie temu państwu pełnego członkostwa w Organizacji Narodów Zjednoczonych[8].

26 września 2011 r. Rada Bezpieczeństwa ONZ rozpoczęła konsultacje w sprawie wniosku władz Autonomii Palestyńskiej[9].

Stany Zjednoczone zapowiedziały, że jeśli będzie to konieczne, skorzystają z prawa weta, aby zablokować palestyński wniosek. Wciąż podejmowane są zabiegi dyplomatyczne, mające na celu skłonienie stron izraelsko-palestyńskiego konfliktu do powrotu do negocjacji[10].

Po złożeniu w ubiegłym tygodniu wniosku na forum ONZ władze w Ramallah zabiegają o głosy członków Rady Bezpieczeństwa Organizacji; w tym celu delegacje palestyńskie wysłane zostały do Bośni i Hercegowiny, Gabonu oraz Nigerii. Aby wniosek został przyjęty, niezbędne jest uzyskanie 9 głosów. Do tej pory poparcie dla palestyńskiego wniosku wyraziło 6 państw zasiadających w Radzie: Chiny, Rosja, Liban, Indie, RPA i Brazylia. Stany Zjednoczone, będące pod silnym naciskiem krajowego lobby żydowskiego, starają się przekonać członków Rady do sprzeciwu wobec palestyńskich działań jednostronnych. Administracja amerykańska dąży do uniknięcia sytuacji, w której zmuszona będzie zawetować wniosek, co wyraźnie zapowiedziała. Ma bowiem świadomość negatywnych konsekwencji takiej decyzji, szczególnie dla stosunków USA z krajami muzułmańskimi oraz interesów Waszyngtonu w regionie Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej.

Wciąż nie wiadomo, kiedy dojdzie do głosowania nad palestyńskim wnioskiem, który może utknąć w Radzie Bezpieczeństwa ONZ nawet na kilka miesięcy. Możliwe jest w tym czasie przedstawienie przez społeczność międzynarodową kolejnej inicjatywy na rzecz wznowienia bezpośrednich rozmów izraelsko-palestyńskich. Wobec prawdopodobieństwa fiaska palestyńskiego wniosku w Radzie możliwe jest również zwrócenie się Palestyńczyków do Zgromadzenia Ogólnego o podniesienie statusu Palestyny. Taka rezolucja spotkałaby się z aprobatą większości ZO. Prezydentowi M. Abbasowi potrzebny jest sukces na arenie międzynarodowej, aby spełnić rozbudzone „arabską wiosną" oczekiwania społeczeństwa palestyńskiego oraz utrzymać władzę na Zachodnim Brzegu i pozycję polityczną wobec Hamasu.

23 września 2011 r. kwartet bliskowschodni przedstawił plan wznowienia rozmów izraelsko-palestyńskich w ciągu miesiąca, zaprezentowania propozycji dotyczących granic i bezpieczeństwa (w ciągu 3 miesięcy) oraz zawarcia ostatecznego porozumienia do końca 2012 r. Jednak izraelski rząd nie osiągnął wewnętrznego konsensu w sprawie inicjatywy kwartetu. Zaakceptował natomiast plan budowy 1,1 tys. domostw we wschodniej Jerozolimie, co spotkało się z krytyką społeczności międzynarodowej, w tym USA i Unii Europejskiej. Decyzja ta może utrudnić powrót do stołu negocjacyjnego z Palestyńczykami, którzy za jeden z warunków wznowienia rozmów stawiają wstrzymanie przez Izrael rozbudowy osiedli na terytoriach okupowanych.

Ukraińsko-rosyjskie rozmowy gazowe

24 września 2011 r. prezydent Ukrainy Wiktor Janukowycz złożył wizytę w Rosji, gdzie w rezydencji w Zawidowie spotkał się z prezydentem Dmitrijem Miedwiediewem i premierem Władimirem Putinem. 25 września 2011 r. doszło do spotkania ukraińskiego ministra energetyki Jurija Bojki z szefem Gazpromu Aleksiejem Millerem. Według ogólnikowo sformułowanych komunikatów oficjalnych, rozmowy te przyniosły „istotny postęp" w sprawie współpracy gazowej obu państw; strony nie zawarły jednak konkretnych porozumień. Szef Gazpromu zapowiedział, że rozmowy z partnerami ukraińskimi będą kontynuowane, począwszy od bieżącego tygodnia; premier Ukrainy Mykoła Azarow, chwaląc „konstruktywne podejście" Rosji, wyraził nadzieję, że uda się je zakończyć przed końcem października, a nowe ceny gazu zaczną obowiązywać od 2012 r.[11].

Według doniesień jednego z tygodników ukraińskich, 26 września Ukraina zgodziła się na obniżenie kosztów tranzytu rosyjskiego gazu, w zamian za co Gazprom zaaprobował zredukowanie ceny partii surowca, która jest dostarczana ukraińskiej sferze budżetowej[12]; Gazprom oznajmił jednak, że na razie nie ma porozumienia w tej sprawie[13]. M. Azarow oświadczył również, że Federacja Rosyjska wyraziła zgodę na utworzenie trójstronnego konsorcjum mającego zarządzać ukraińskimi gazociągami; w skład konsorcjum – oprócz Rosji i Ukrainy – ma wejść także Unia Europejska; rosyjski monopolista nie potwierdził jednak tych informacji[14].

Prezydenci Ukrainy i Rosji ustalili, że do ich kolejnego spotkania dojdzie w drugiej połowie października podczas dwustronnego forum regionalnego w Doniecku.

Spotkanie prezydentów Ukrainy i Rosji nie doprowadziło do przełomu w sporze gazowym między oboma państwami. Ujawnione przez prasę parametry negocjowanego porozumienia – nawet jeśli zostaną potwierdzone – wymagałyby od Gazpromu i Naftohazu wynegocjowania szczegółowych warunków o kluczowym znaczeniu. Przykładowo, nie są znane zasady funkcjonowania projektowanego trójstronnego konsorcjum; niejasny jest również wpływ umów ukraińsko-rosyjskich na zobowiązania Ukrainy wynikające z jej przynależności do Europejskiej Wspólnoty Energetycznej (przewidującej m.in. wprowadzenie standardów UE na ukraińskim rynku gazu).

Na obecnym etapie nie sposób odnieść się do możliwych politycznych następstw przyszłych umów ukraińsko-rosyjskich, zwłaszcza że nie można wykluczyć ich „pakietowego" charakteru, tak jak to miało miejsce w kwietniu 2010 r.

W wyniku spotkania w Zawidowie poprawie uległ ogólny klimat między oboma państwami, co jest nie bez znaczenia tak dla Moskwy, jak i dla Kijowa. Rosja w ten sposób uspokaja europejskich odbiorców gazu, zaniepokojonych groźbą powtórzenia się kryzysu gazowego (sprzyja temu także podanie przez Gazprom 26 września informacji o pomyślnym przebiegu rozmów z Białorusią oraz zbliżający się początek eksploatacji Nord Stream na skalę przemysłową).

Ukraina zyskuje poszerzenie pola manewru w negocjacjach z Międzynarodowym Funduszem Walutowym, który – w zamian za kolejną transzę kredytu pomocowego – domaga się podwyżek na wewnętrznym rynku gazu.

Sfera gazowa jest tylko jednym z obszarów, w którym toczą się negocjacje Kijowa i Moskwy. Równie istotne są rozstrzygnięcia gospodarcze (np. formuła współpracy Ukrainy z Unią Celną Rosja-Białoruś-Kazachstan) i polityczne (m.in. delimitacja granicy morskiej i demarkacja granicy lądowej). Natomiast dla relacji Ukraina-UE równie istotna co zapewnienie stabilnego funkcjonowania rynku gazowego oraz wprowadzenie na Ukrainie rozwiązań europejskich w tej dziedzinie pozostaje kwestia przestrzegania przez Kijów standardów demokratycznego państwa prawa (*casus* Julii Tymoszenko; prawo wyborcze itp.).

Nieformalne spotkanie ministrów obrony państw UE we Wrocławiu

22-23 września 2011 r. w ramach prezydencji Polski w Radzie UE odbyło się we Wrocławiu nieformalne spotkanie ministrów obrony państw Unii. Tematami poszczególnych sesji były: operacje wojskowe UE, łączenie i udostępnianie zdolności (inicjatywa *pooling and sharing*) oraz współpraca z krajami i organizacjami partnerskimi Unii Europejskiej, co pozwoliło odnieść się do perspektyw rozwoju współpracy Unii i NATO oraz współpracy ze wschodnimi partnerami UE. W kwestii bieżących operacji wojskowych UE skoncentrowano się głównie na antypirackiej operacji Atalanta u wybrzeży Somalii, związanej z nią misji szkoleniowej sił somalijskich w Ugandzie oraz operacji Althea w Bośni i Hercegowinie. Omawiano również zaangażowanie UE we wsparcie budowy struktur państwowych w Libii i pomoc humanitarną dla tego kraju. Analizując rozwój zdolności obronnych UE, ministrowie obrony skupili się na problematyce rozwoju unijnych grup bojowych oraz perspektywach efektywności wspólnego wykorzystania potencjałów wojskowych państw członkowskich do prowadzenia operacji[15].

Polska w ostatnich latach wzmogła swoje zaangażowanie w rozwój Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO). Ta ostatnia stała się jednym z głównych priorytetów prezydencji Polski w Radzie UE. Praktycznym wyrazem działań na rzecz wzmocnienia UE są inicjatywy formułowane przez Polskę wspólnie z partnerami z Trójkąta Weimarskiego dotyczące wzmocnienia instrumentów w tym zakresie (tzw. inicjatywa weimarska).

Spotkanie we Wrocławiu było więc okazją do potwierdzenia roli Polski jako ważnego promotora rozwoju WPBiO. Nieformalny charakter spotkania ułatwił bardziej swobodną wymianę poglądów, w tym w kwestiach kontrowersyjnych, takich jak tempo realizacji inicjatywy *pooling and sharing*, propozycja utworzenia dowództwa operacyjnego czy przyszłość operacji Althea. Dodatkowo dzięki temu, że szef Ministerstwa Obrony Narodowej był gospodarzem spotkania a jednocześnie pełnił obowiązki przewodniczącego spotkania (zastępował on formalnie wysoką przedstawiciel UE do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Catherine Ashton, która w tym czasie uczestniczyła w obradach Zgromadzenia Ogólnego ONZ), strona polska miała istotny wpływ na agendę spotkania i jego przebieg. Pozwoliło to uwzględnić w porządku dziennym tematy ważne z punktu widzenia polskiej polityki bezpieczeństwa – po raz pierwszy w formule spotkań ministrów obrony państw UE omawiana była problematyka współpracy ze wschodnimi partnerami w sferze WPBiO.

Ćwiczenia „Tarcza Związku 2011”

Od 16 do 22 września 2011 r. na poligonach wojskowych: „Gorochowiecki”, w obwodzie niżnonowogrodzkim, i „Aszułuk”, w obwodzie astrachańskim, przeprowadzono największe w tym roku rosyjsko-białoruskie manewry sojusznicze pod kryptonimem „Tarcza Związku 2011”. W przedsięwzięciu wzięło udział 7 tys. żołnierzy rosyjskich i 5 tys. żołnierzy białoruskich, użyto ok. 200 pojazdów, w tym 100 czołgów, oraz 50 samolotów i śmigłowców. Ćwiczenia służyły sprawdzeniu gotowości bojowej Jednolitego Regionalnego Systemu Obrony Powietrznej oraz Regionalnego Zgrupowania Wojsk Białorusi i Rosji[16]. Żołnierze obu państw ćwiczyli w ramach jednej (rosyjskiej) zintegrowanej struktury dowodzenia i zabezpieczenia działań. Scenariusz ćwiczenia przewidywał mniej kontrowersyjny charakter manewrów niż dwa lata wcześniej. Według kierującego ćwiczeniem, wydarzenia „arabskiej wiosny” wpłynęły na podkreślenie czynnika obrony powietrznej w aktywnej fazie „Tarczy Związku 2011”.

Wspólne rosyjsko-białoruskie ćwiczenia odbywają się co dwa lata. Poprzednie – „Zachód 2009” – przeprowadzono na zachodniej granicy Rosji i Białorusi[17].

Zgodnie z deklaracjami strony rosyjskiej, manewry odbyły się na terytorium Rosji, a dodatkowo w ograniczonej formule, z dala od zachodnich regionów Rosji i Białorusi, aby uniknąć oskarżeń o agresywny charakter ćwiczonych epizodów.

„Tarczę Związku 2011” poprzedziły ćwiczenia „Wspólnota bojowa 2011”, które – z udziałem wojsk Rosji, Kazachstanu, Białorusi, Armenii, Kirgistanu i Tadżykistanu – odbyły się na terytorium dwóch pierwszych państw.

Z kolei od 19 do 27 września 2011 r., również na terytorium Rosji i Kazachstanu, odbywały się manewry sił zbrojnych wszystkich wymienionych krajów pod kryptonimem „Centrum 2011”. Ich celem było przygotowanie wojsk na wypadek ewentualnych konfliktów w Azji Środkowej. Scenariusze ćwiczeń przewidywały zarówno wzrost zagrożeń w regionie po wyjściu w 2014 roku sił ISAF z Afganistanu, jak i możliwość zaistnienia w państwach tego obszaru rewolucji na wzór tych, które miały miejsce w Egipcie czy Libii.

Na uwagę zasługuje zdecydowanie bardziej znaczący niż w poprzednich wypadkach udział Białorusi w całym cyklu ćwiczeń, która po raz pierwszy usankcjonowała możliwość wykorzystania swoich wojsk w operacjach sojuszniczych poza granicami własnego kraju. Zmiana postawy władz białoruskich może świadczyć o dążeniu tego państwa do zniwelowania negatywnego wydźwięku własnej trudnej sytuacji ekonomicznej, jak również napięć w stosunkach gospodarczych między Rosją a Białorusią.

Z polskiej perspektywy istotna jest także wymowa epizodów ćwiczonych podczas manewrów „Centrum 2011”, które zakładały rozprzestrzenienie się niestabilnej sytuacji w rejonie Azji Środkowej po 2014 r., kiedy zakończy się operacja NATO w Afganistanie. Przyjęte scenariusze sugerują, że strona rosyjska przewiduje fiasko tej operacji i ponowną destabilizację obszaru.

Utworzenie Światowego Forum na rzecz Zwalczania Terroryzmu

W październiku 2010 r. podczas konferencji zorganizowanej przez roboczą grupę do spraw zwalczania terroryzmu (*Counter-Terrorism Action Group)* w regionie Sahelu, Stany Zjednoczone wysunęły propozycję utworzenia Światowego Forum na rzecz Zwalczania Terroryzmu (*Global Counter-Terrorism Forum,* GCTF*)*. Jego uroczysta inauguracja na szczeblu ministrów spraw zagranicznych odbyła się we wrześniu 2011 r. na spotkaniu Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku, przy okazji obchodów 10 rocznicy zamachów z 11 września 2001 r. W skład forum wchodzi 30 członków założycieli[18]. Na poziomie strategicznym GCTF funkcjonuje Komitet Koordynacyjny, pod początkowym wspólnym przewodnictwem Stanów Zjednoczonych i Turcji. Ponadto działają grupy robocze do spraw: wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, zwalczania radykalnego ekstremizmu, budowania regionalnych zdolności przeciwdziałania terroryzmowi w rejonie Sahelu, budowania zdolności w sferze zapobiegania terroryzmowi i jego zwalczania w Rogu Afryki oraz budowania zdolności regionalnych w Azji Południowo-Wschodniej[19]. Celem działania forum jest stworzenie platformy służącej wzmocnieniu współpracy w zwalczaniu terroryzmu międzynarodowego, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb państw będących bezpośrednio zagrożonych atakami, i zapewnieniu niezbędnych dla tych państw środków w obliczu tego zagrożenia, a także wymianie doświadczeń w tym zakresie.

GCTF ma skupiać ekspertów i służyć jako centrum informacyjne dla badań i analiz dotyczących opracowania skutecznej strategii przeciwdziałania szerzeniu się ekstremizmów i radykalizacji. Ma także doskonalić koordynację i budować współpracę partnerską między organami wywiadu, ścigania oraz wymiaru sprawiedliwości w obszarze walki z terroryzmem.

Polska nie została zaproszona do uczestnictwa w GTCF z racji zakwalifikowania jej do grona państw, w których zagrożenie terrorystyczne oceniane jest jako niskie. Jednak zgodnie z deklaracją USA, forum otwarte jest także na współpracę z innymi państwami aktywnie zaangażowanymi w zwalczanie terroryzmu, a grono członków będzie sukcesywnie powiększane.

W chwili obecnej trudno jest określić, czy inicjatywa utworzenia GTCF przyniesie dodatkowe korzyści poza tymi wynikającymi z istnienia organizacji i grup na tym polu. Jednak wszelkie inicjatywy służące skutecznej eliminacji tego zagrożenia należy uznać za cenne i wymagające poparcia środowiska międzynarodowego.

Cyberprzestrzeń jako nowy obszar bezpieczeństwa

27 września 2011 r. prezydent Bronisław Komorowski podpisał ustawę o zmianie ustawy o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw. W ten sposób prezydent zakończył proces legislacyjny, zapoczątkowany zgłoszeniem własnej inicjatywy ustawodawczej.

Zasadniczym powodem podjęcia prac nad ustawą jest niezwykle dynamiczny rozwój rynku usług związanych z wykorzystywaniem przestrzeni wirtualnej, niosący niestety, obok niezaprzeczalnych pozytywnych elementów, także określone zagrożenia. O tym, że mogą one oddziaływać bezpośrednio na system bezpieczeństwa narodowego, świadczą m.in. wydarzenia w Estonii i Gruzji. Podjęta inicjatywa współgra z ustaleniami, które zapadły podczas ostatniego szczytu NATO w Lizbonie. Przyjmując nową Koncepcję Strategiczną Sojuszu, wskazującą na zagrożenia dla bezpieczeństwa płynące z cyberprzestrzeni, sojusznicy wskazali na potrzebę wprowadzenia do krajowego prawa państw członkowskich mechanizmów umożliwiających przeciwdziałanie tym zagrożeniom.

Najważniejszym elementem ustawy jest wprowadzenie do polskiego systemu prawnego definicji cyberprzestrzeni poprzez nadanie temu pojęciu – postrzeganemu przede wszystkim w kategoriach zjawiska fizycznego – konkretnej treści normatywnej. Z definicją tą ściśle koresponduje zapis rozwijający treść konstytucyjnego pojęcia zewnętrznego zagrożenia państwa poprzez wyeksponowanie w sferze bezpieczeństwa narodowego środowiska, które dotychczas nie było uwzględnione w tradycyjnie pojmowanych wymiarach przestrzeni.

Przyjęte w podpisanej ustawie rozwiązania przekładają się na system funkcjonowania organów odpowiedzialnych za całą sferę bezpieczeństwa narodowego i poszczególne jego segmenty. Tworzą one, w myśl wyrażonej w art. 7 Konstytucji RP zasady legalizmu, prawną podstawę do działań umożliwiających programowanie, przygotowywanie i wdrażanie konkretnych przedsięwzięć niezbędnych do wyeliminowania zagrożeń z obszaru cyberprzestrzeni.

Warto podkreślić, że treść ustawy nie wnosi zmian do zasad i procedur wprowadzania stanów nadzwyczajnych, nie przewiduje też dodatkowych ograniczeń praw i wolności obywatelskich. Umożliwia ona jednak konstytucyjnie uprawnionym organom uwzględnienie dodatkowych przesłanek wynikających z dynamicznego rozwoju wykorzystywania cyberprzestrzeni w działalności publicznej jeszcze przed ewentualnym podjęciem decyzji o wprowadzeniu tych stanów.

Podpisana ustawa nie tworzy pełnego systemu cyberbezpieczeństwa, bowiem zawiera wyłącznie elementy niezbędne do reagowania państwa w sytuacjach mogących skutkować koniecznością wprowadzenia jednego ze stanów nadzwyczajnych. Przyjęte rozwiązania wkomponowują się jednak w przygotowywany przez Radę Ministrów program ochrony cyberprzestrzeni, otwierając drogę dla dalszych inicjatyw ustawodawczych.

WYBRANE MATERIAŁY DOSTĘPNE NA STRONIE WWW.BBN.GOV.PL

- Notatka BBN: "Zwycięstwo partii Centrum Zgody w wyborach parlamentarnych w Republice Łotewskiej"
- Prezydent podpisał ustawę o cyberbezpieczeństwie
- Konferencja Delegacji Sejmu i Senatu do Zgromadzenia Parlamentarnego NATO
- Szef BBN gościem konferencji "Inżynieria bezpieczeństwa pożarowego i cywilnego..."

Przypisy:

[1] Rossijskaja Gazieta, 28 września 2011 r.
[2] BBN1, 28 września 2011 r.
[3] BBN2, 28 września 2011 r.
[4] BBN3, 28 września 2011 r.
[5] BBN4, 28 września 2011 r.
[6] BBN5, 28 września 2011 r.
[7] BBN6, 28 września 2011 r.
[8] PAP, 23 września 2011 r.
[9] PAP, 26 września 2011 r.
[10] BBC, 27 września 2011 r.
[11] Ukrainian News z 27 września 2011 r.
[12] news.dt.ua, 26 września 2011 r.
[13] rbc.ru, 27 września 2011 r.
[14] unian.net, 27 września 2011 r.
[15] Ministerstwo Obrony Narodowej, 21 września 2011 r.
[16] Regionalne Zgrupowanie Wojsk Białorusi i FR zostało utworzone w 2000 r. Jego częścią jest połączony system obrony przeciwlotniczej obydwu państw. Podczas obecnych manewrów po raz pierwszy przećwiczono m. in. współdziałanie elementów tego systemu na rzecz wsparcia sił lądowych.
[17] Andrzej Wilk, *Ćwiczenia Tarcza Związku-2011 – egzamin z integracji armii białoruskiej i rosyjskiej,* „Tydzień na Wschodzie" nr 29 (189), Ośrodek Studiów Wschodnich, 21 września 2011 r.; PAP z 16 września 2011 r.
[18] Algieria, Australia, Kanada, Chiny, Kolumbia, Dania, Egipt, Indie, Indonezja, Japonia, Jordania, Maroko, Holandia, Nowa Zelandia, Nigeria, Pakistan, Katar, Rosja, Arabia Saudyjska, Republika Południowej Afryki, Szwajcarii, Turcja, Zjednoczone Emiraty Arabskie, i Stany Zjednoczone oraz Unia Europejska (G5 - Wielka Brytania, Niemcy, Francja, Włochy, Hiszpania oraz Niderlandy).
[19] US State Department, 9 września 2011 r.;, US State Department, 22 września 2011 r.